

Programa a fost aprobată prin Ordin al Ministrului nr. 4263/ 29 iulie 1998. În acest an școlar programa va fi aplicată în conformitate cu Ordinul al Ministrului nr. 3915/ 31 mai 2001 (vezi extrasul din Ordinul al Ministrului nr. 3915/ 31 mai 2001 – www.cnc.ise.ro).

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

ISTORIA ROMÂNILOR

Clasa a IV-a

INTRODUCERE

Documentul de față prezintă elementele de bază ale curriculum-ului școlar de istorie pentru clasa a IV-a. Forma actuală reprezintă o abordare armonizată cu noul plan-cadru de învățământ.

Scopul studierii *istoriei* la clasa a IV-a este *familiarizarea cu domeniul istoriei* prin mijloace adecvate vârstei elevilor. Față de lecturile pe teme istorice pe care elevii le-au studiat în anii anteriori, orele de istorie oferă ocazia cunoașterii trecutului și a instrumentelor prin intermediul cărora se poate reconstitui imaginea acestuia.

Clasa a IV-a reprezintă prima etapă a antrenamentului pentru formarea unor capacități și atitudini exprimate prin obiectivele cadru ale disciplinei.

Obiectivele de referință descriu rezultatele studierii istoriei la sfârșitul fiecărei clase. Ele au în vedere trei categorii de aspecte: capacități, cunoștințe, precum și atitudini.

Activitățile de învățare oferă posibile răspunsuri la întrebarea “cum se învață” și sunt menite să întărească rolul elevului în procesul didactic.

Conținutul prezintă opțiuni privind fapte și/sau procese istorice relevante pentru temele propuse.

Dominantele curriculum-ului actual față de cel anterior sunt:

Curriculum-ul anterior

- formularea obiectivelor în termeni generali, nespecifici
- preponderența dimensiunii evenimentțiale a istoriei
- lipsa corelărilor interdisciplinare
- lipsa echilibrului între istoria locală, istoria națională și istoria universală
- lipsa exemplelor de activități de învățare din textele anterioare

Curriculum-ul actual

- formularea în termeni de cunoștințe, capacități și atitudini
- detalierea “comportamentul mental” pe care ar trebui să-l demonstreze elevii la această vârstă
- reechilibrarea raportului formativ-informativ în studiul istoriei
- corelarea și integrarea cu obiectele de studiu din aria curriculară
- realizarea unei “oferte de cunoaștere” cuprinzând toate dimensiunile istoriei (culturală, economică, socială, politică)
- propunerea unor demersuri didactice centrate pe învățarea activă
- dezvoltarea deprinderilor de rezolvare de probleme și de luare a deciziei

I. OBIECTIVE CADRU

1. Înțelegerea și reprezentarea timpului și a spațiului istoric
2. Cunoașterea și folosirea surselor istorice
3. Investigarea și interpretarea faptelor și a proceselor istorice
4. Înțelegerea și utilizarea limbajului de specialitate

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea și reprezentarea timpului și a spațiului istoric

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a IV-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a IV-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să ordoneze obiecte folosind criteriul “mai vechi/ mai nou”	– expoziții cu obiecte vechi, aparținând familiei sau localității;
1.2. să ordoneze cronologic evenimentele istorice studiate	– exerciții de citire și construire a frizelor cronologice;
1.3. să exprime în cuvinte proprii aspecte ale legăturilor dintre mediul geografic și viața oamenilor în decursul istoriei	– exerciții de identificare a diferitelor ocupații și tipuri de construcții;
*1.4. să demonstreze interes pentru înțelegerea spațiului și timpului istoric	– alcătuirea unui jurnal al clasei.

2. Cunoașterea și folosirea surselor istorice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
2.1. să identifice și să folosească informații provenite din surse istorice	– observarea și comentarea unor imagini și texte; – vizionarea și comentarea unor filme și diapozitive cu subiect istoric; – citirea și/ sau descrierea unor surse istorice;
*2.2. să manifeste interes pentru căutarea și păstrarea surselor istorice	– participarea la alcătuirea unei expoziții cu subiect istoric.

3. Investigarea și interpretarea faptelor și a proceselor istorice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
3.1. să descrie într-o manieră simplă și clară un fapt/ proces istoric folosind surse istorice indicate	– folosirea compunerii, povestirii, dramatizării pentru prezentarea unui fapt istoric;
3.2. să observe și să compare fapte istorice, punând în evidență schimbările survenite	– citirea și comentarea unor texte și imagini;
3.3. să aprecieze înțelesurile diferite pe care le dau oamenii evenimentelor	– alcătuirea unui dosar tematic; – discuții pe teme istorice.

4. Înțelegerea și utilizarea limbajului de specialitate

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
4.1. să cunoască termeni istorici	– exerciții de definire a termenilor istorici; consultarea dicționarelor;
4.2. să folosească termeni istorici în formularea unor enunțuri	– exerciții de completare a unor enunțuri lacunare și rebusuri pe teme istorice;
*4.3. să manifeste curiozitate pentru cunoașterea termenilor istorici	– redactarea unor scurte compuneri după un plan; – rebusuri pe teme istorice; – prezentarea de anecdote și lecturi istorice.

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Cum cunoaștem trecutul

- Din trecutul familiei.
- Din trecutul localității.
- Muzeu, *arhive;
*studiu de caz: un șantier arheologic, un muzeu, un document istoric.
- *Istorici și scrierile lor.

2. Omul și mediul geografic

- Istorici și geografi despre varietatea reliefului românesc;
*studiu de caz: Carpații, Dunărea, Marea Neagră.
- Omul și schimbarea mediului înconjurător;
*studiu de caz: pădurea în viața omului, construirea orașelor.

3. Să cunoaștem trecutul țării

1. Strămoșii noștri:
  - Geto-dacii și romanii
  - Formarea poporului român
*studiu de caz: Limba română și celelalte limbi romanice.
2. Țările Române în evul mediu:
  - De la cnezate și voievodate la state
*studiu de caz: legende despre întemeierea statelor, cetăți medievale.
  - Satul și orașul
*studiu de caz: curți domnești, sărbători în lumea satului, drumuri comerciale.
  - Figuri de voievozi și domni
*studiu de caz: Mircea cel Bătrîn, Iancu de Hunedoara, Stefan cel Mare, Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, Dimitrie Cantemir.
  - *Biserica și viața religioasă
*studiu de caz: activitatea tipografică, ctitorii domnești: Cozia, Voroneț, Curtea de Argeș, Alba Iulia.
3. România modernă:
  - Făuritori ai României moderne: *Tudor Vladimirescu, "generația de la 1848", Alexandru Ioan Cuza, Carol I, *"memorandiștii".
  - *Viața cotidiană în secolul al XIX-lea.
  - *România în anii primului război mondial.
  - Marea unire de la 1 Decembrie 1918.
4. România în secolul XX:
  - *Viața cotidiană în perioada interbelică
*studiu de caz: personalități ale vieții culturale românești.
  - *România în anii celui de-al doilea război mondial.
  - România în așteptarea mileniului III.

III. STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

Obiective cadru	Standarde
1. Înțelegerea și reprezentarea timpului și a spațiului istoric	S1. Localizarea în timp și spațiu a unui eveniment istoric studiat
2. Cunoașterea și folosirea surselor istorice	S2. Identificarea de informații dintr-o sursă istorică dată
3. Investigarea și interpretarea faptelor și a proceselor istorice	S3. Relatarea în cuvinte proprii a unui eveniment istoric cunoscut S4. Descrierea într-o manieră concisă și clară a unui context istoric studiat
4. Înțelegerea și utilizarea limbajului de specialitate	S5. Prezentarea unui fapt istoric pe baza unui plan simplu de idei folosind termeni istorici cunoscuți